

Verslag informatiebijeenkomst De Nieuwe Poort

Datum: Donderdag 28 maart 2024

Locatie: Veendam

Aantal aanwezigen: ca. 35

Doel en programma informatiebijeenkomst

De gemeente Groningen werkt aan de plannen voor een opvolger van De Oosterpoort, onder de werktitel De Nieuwe Poort. De informatiebijeenkomst van donderdag 28 maart maakt – in navolging van een aantal sessies voor direct omwonenden – onderdeel uit van een reeks bijeenkomsten waarin het brede publiek zich kan laten informeren over de stand van zaken en over het proces tot dusver (waar staan we en wat zijn de vervolgstappen). De bijeenkomsten zijn onder de aandacht gebracht via de website en nieuwsbrieven van de gemeente Groningen en SPOT Groningen. Deelnemers konden zich digitaal aanmelden.

Programma informatiebijeenkomst

- Welkomstwoord en toelichting op het proces door Marc Floor, strateeg Directie Maatschappelijke Ontwikkeling gemeente Groningen;
- Toelichting op programmamix en gebouwconcept De Nieuwe Poort door Nynke Stellingsma, directeur SPOT Groningen.

Na iedere presentatie was er ruimte voor het stellen van vragen en het geven van een reactie. Hieronder staat een samenvatting van de presentaties die gegeven zijn tijdens de bijeenkomst. Daarna volgen de vragen die tijdens de bijeenkomst zijn gesteld en de antwoorden die zijn gegeven.

Welkomstwoord

In het welkomstwoord licht Marc Floor toe dat de gemeente samen met SPOT werkt aan plannen voor een opvolger van De Oosterpoort, onder de werktitel De Nieuwe Poort. Dit nieuwe muziekcentrum is een groot project, en de bijeenkomsten worden georganiseerd om het publiek bij te praten over de status en inhoud van de plannen. Ook is er ruimte voor vragen en opmerkingen uit het publiek. Wat tijdens de bijeenkomst niet aan de orde komt, is de locatie voor het nieuwe muziekcentrum. De voorkeurslocatie van de gemeente is het stationsgebied, ten zuiden van het hoofdstation, in het hart van de nieuwe wijk Spoorkwartier die de komende jaren wordt ontwikkeld. Naast het stationsgebied onderzoekt de gemeente ook de mogelijkheden van de suikerzijde. Dit onderzoek loopt nog. De gemeenteraad besluit naar verwachting in 2024 over de komst van het muziekcentrum.

Toelichting op proces

Marc Floor neemt de aanwezigen mee in het proces dat tot dusver is doorlopen en welke stappen nog komen. Ook geeft hij een antwoord op de vragen waarom De Oosterpoort niet langer mee kan, of renovatie goed is onderzocht en of het mogelijk is om elders een losse popzaal te bouwen. De gehele presentatie vind je op de website van SPOT Groningen.

Toelichting op programmamix en gebouwconcept

Directeur SPOT Groningen Nynke Stellingsma vertelt over hoe programmeren en de wereld van muziek werkt. Het programma van De Nieuwe Poort loopt over vier lijnen:

- Een cultureel programma met muziek, dans, dance en festivals.
- Opleidingsprogramma CrossWise, waarbij studenten, docenten en professionals samen leren en innoveren in de cultuursector.
- Een maatschappelijk programma met behind the scenes tours, muzikale en educatieve trails door het gebouw, een open podium en optredens van amateurs.

- Een zakelijk programma met zaalverhuur, congressen en horeca.
Ook vertelt ze over de beoogde zalenmix van het nieuwe gebouw en over de culturele, maatschappelijke en economische impact van het gebouw.
De gehele presentatie vind je op de website van SPOT Groningen.

Vragen

Na iedere presentatie was er de mogelijkheid tot het stellen van vragen en het geven van een reactie. De vragen die zijn gesteld en de beantwoording daarop zijn hieronder opgenomen.

De investeringslast van De Nieuwe Poort is in de media genoemd, wat wordt er gedaan om deze kosten te beheersen?

De gemeente Groningen kijkt niet alleen naar de investeringslast, maar ook naar de jaarlasten van het muziekgebouw voor de komende decennia. Om de kosten te beheersen wordt ook gekeken naar andere inkomsten- en financieringsbronnen, zoals bijvoorbeeld Europese gelden. De mogelijke opbrengsten van externe financiering zijn door een externe partij in kaart gebracht. Daarnaast is er veel geleerd door vergelijkbare muziekcentra in binnen- en buitenland te bezoeken. Ook is er veel onderzoek gedaan, zijn diverse onderzoeken door externe partijen gevalideerd, zijn er planeconomen betrokken en is er gekeken naar prijzen van 2030, want de huidige inflatie is fors. Het doel is uiteraard om de kosten binnen budget te houden.

Welke rol speelt de provincie in de financiering van het muziekgebouw, aangezien een groot deel van de bezoekers uit de regio komt?

De Oosterpoort en straks De Nieuwe Poort is een belangrijke voorziening voor het hele noorden. De gemeente voelt zich erg verantwoordelijk voor het cultuurbeleid en is in gesprek met de provincie over de verschillende opgaven die voorliggen.

Wat betekent De Nieuwe Poort voor de werkgelegenheid?

De Nieuwe Poort levert direct meer werk op voor personeel en toeleveranciers. Daarnaast draagt het bij aan de aantrekkingskracht van Groningen, als stad om te willen wonen, verblijven en voor bedrijven om zich te vestigen. De Atlas van Gemeentes classificeert gemeenten op basis van aantrekkelijkheid. Groningen doet het in de Atlas van Gemeentes heel goed vanwege haar kennisinstellingen én door haar culturele aanbod.

Wat betekent De Nieuwe Poort voor de kleinere speelplekken en podia in Groningen, zoals Buckshot, Vera en Simplon?

In Groningen kijken we goed naar de optimale werking van de keten van muziekpodia, waarbij het doel is dat podia elkaar aanvullen en versterken. Met de komst van De Nieuwe Poort wordt niet geconcurrereerd met het aanbod van de cafés, Vera of Simplon. In vergelijking met De Oosterpoort komt er een extra grote zaal bij, die Groningen op dit moment niet heeft.

Over De Oosterpoort wordt met waardering over architectuur gesproken. Het Stationsgebied moet worden ontwikkeld en ook de Suiker moet nog verder worden ontwikkeld. Hoe gaat de gemeente om met de verschillende belangen die hierin spelen?

De te nemen besluiten zijn altijd een afweging van verschillende factoren. Het is aan het college om aan de raad voor te stellen wat alles overwegend de beste optie is. De Oosterpoort volstaat niet meer voor de huidige functie. Eerst wordt er een besluit genomen over het muziekgebouw. Wat er met De Oosterpoort gebeurt, is nog niet duidelijk.

Los je veel knelpunten op de huidige locatie niet op als je elders een losse popzaal bouwt?

Op de huidige locatie is het niet mogelijk om een extra popzaal toe te voegen. Het renoveren van De Oosterpoort en het elders plaatsen van een losse popzaal is om meerdere redenen geen wenselijke optie. Allereerst omdat je met twee aparte gebouwen de kruisbestuiving tussen artiesten, genres en publiek mist. Daarnaast zijn de kosten voor een losse popzaal elders én renovatie vele malen hoger dan nieuwbouw. Ook nemen de kosten voor exploitatie van twee gebouwen toe.

Met een spectaculair gebouw zet je Groningen weer extra op de kaart

Het zou voor de stad Groningen mooi zijn als het nieuwe muziekgebouw een icoon wordt, en een visitekaartje van waar Groningen voor staat. Daarnaast kan een iconisch gebouw ook zorgen voor extra aantrekkingskracht op bezoekers. Dit is echter ook één van de knoppen waar het college aan kan draaien om de kosten te beperken.

Mijns inziens is de ontwikkeling van De Nieuwe Poort een goede keuze. Hoe zijn jullie tot realistische aantallen bezoekers en evenementen voor de exploitatie van de toekomst gekomen?

De Oosterpoort heeft al jaren een bewezen programma en publieksopbouw. Ook is er al 15 jaar lang inzage in alle kosten en baten per evenement en wordt bijgehouden tegen hoeveel artiesten nu nee wordt gezegd omdat er geen plek meer is in de kalender. Voor de businesscase van De Nieuwe Poort is een fictief jaar geprogrammeerd, met daarin de huidige aantallen, aangevuld met de 'nee' lijst en de artiesten die in een grotere zaal een plek kunnen krijgen. Deze aantallen zijn aan de voorzichtige kant ingeschat. De businesscase is gevalideerd en realistisch bevonden door een extern bureau. Ook is onderzocht wat de ontwikkeling van de bevolking in het verzorgingsgebied is. Ook de geprognoseerde bezoekersaantallen zijn gevalideerd en realistisch bevonden door een extern bureau. De gemeente en SPOT hebben de afgelopen jaren diverse podia in binnen- en buitenland bezocht. Bij vrijwel alle gebouwen waren de verwachtingen ten aanzien van bezoekersaantallen overtroffen. Ook dichterbij bij het Forum zijn de bezoekersaantallen overtroffen.

Waar staat de gemeente in het besluitvormingsproces?

De gemeente staat voor een aantal grote investeringen en werkt met een strategische investeringsagenda. In het voorjaar vinden er gesprekken en debatten plaats over de begroting en naar verwachting wordt er in de loop van het najaar een investeringsbesluit genomen.

Hoe belangrijk vindt de gemeente Groningen De Nieuwe Poort?

De gemeente Groningen vindt cultuur ontzettend belangrijk en heeft daarom in 2018 deze richting ingezet. De Nieuwe Poort is ook onderdeel van het coalitieakkoord. Het is een belangrijke voorziening voor de stad en regio.

Er staan nog meer grote projecten op de agenda, waaronder Kardinge. Zitten deze projecten in dezelfde fase als De Nieuwe Poort?

Nee, de verschillende projecten zitten niet allemaal in dezelfde fase. Maar omdat de gemeente over al deze projecten de komende jaren een besluit moet nemen, is het van belang om de projecten in samenhang te bekijken. Het college neemt daarmee de verantwoordelijkheid om over de lange termijn te kijken naar zowel de stadsontwikkeling als naar financiën.

Gaat Kunstpunt ook mee naar het nieuwe muziekgebouw?

Kunstpunt is een zelfstandige organisatie. Vooral nog is Kunstpunt niet opgenomen in het programma van eisen. Kunstpunt werkt samen met andere beeldende instellingen aan een plan rondom de Tabaksfabriek.

Waarom zijn er ook informatiebijeenkomsten over De Nieuwe Poort in de provincie?

De Oosterpoort en straks het muziekcentrum zijn voorzieningen voor de hele regio. Daarom gaan we ook de regio in om te informeren en om input op te halen.

Het hoofdstation heeft mijn voorkeur vanwege de centrale ligging voor alle bezoekers. Waarom wordt er nu ook gekeken naar de Suikerzijde?

De suikerzijde is anno 2024 verder in de ontwikkeling dan een aantal jaren geleden. Mogelijk zijn er op deze plek financiële voordelen, dat wordt nog onderzocht. Daarbij wordt niet alleen gekeken naar de investeringslast maar ook naar de exploitatie.

Meerdere aanwezigen geven aan een voorkeur te hebben voor locatie Stationsgebied.

Welke artiesten staan er straks op het programma in het nieuwe gebouw?

Het gaat om de toekomst, dus welke artiesten er straks spelen is nu nog niet bekend. Het programma van De Oosterpoort gaat over naar het nieuwe gebouw, aangevuld met artiesten die door druk op de zalen nu aan Groningen voorbij gaan en artiesten die nu niet altijd in Groningen te zien zijn.

Hoe flexibel wordt de nieuwe popzaal, moet hij niet nog groter zijn om te kunnen groeien?

De nieuwe popzaal wordt een schaalbare zaal voor maximaal 3.200 bezoekers. Voor een (veel) grotere zaal is in het Noorden geen markt. Dit wordt bevestigd door de boekingskantoren.

Wat gaat een avond uit in het nieuwe gebouw kosten?

In de businesscase is uitgegaan van de huidige kaartprijzen. Er is sprake van inflatie, maar ondanks de stijging van alle kosten maken we ons hard voor betaalbare tickets.

In 013 in Tilburg is achterin de zaal een trap naar een galerij, dat is fijn voor mensen die wat kleiner zijn.

Dit zijn precies de zaken die we graag horen en wanneer mogelijk meenemen in de plannen voor het nieuwe gebouw.

Mag je in het nieuwe gebouw zelf je stoel uitkiezen?

Dit verschilt per evenement. Soms kan dat wel, soms zijn er alleen staplaatsen en een beperkt aantal (vrije) zitplaatsen beschikbaar.

Wat is de economische impact van het nieuwe muziekgebouw?

Het nieuwe gebouw zorgt voor meer werkgelegenheid en draagt bij aan de aantrekkingskracht van de stad en regio, voor bewoners, toeristen en voor bedrijven om zich te vestigen. In de vorige fase is een maatschappelijke kostenbatenanalyse gedaan, een MKBA, waaruit naar voren kwam dat iedere geïnvesteerde euro in het gebouw ook weer terugverdiend wordt.

Is er ook contact met bijv. de NS over vertrektijden?

Afstemming over reistijden is complex. Waar mogelijk stemmen we af. Daarnaast kunnen we met de programmering ook kijken naar tijden, bijvoorbeeld door concerten eerder te laten beginnen zodat publiek uit de regio alsnog met het ov naar huis kan.

Wat zijn de effecten voor synergie met de binnenstad bij de locaties stationsgebied en Suikerzijde?

De horeca rondom TivoliVredenburg in Utrecht heeft door de aanwezigheid van het muziekgebouw een enorme boost gekregen. Ook het muziekgebouw zelf heeft door de centrale ligging veel extra bezoekers mogen verwelkomen. Wanneer het muziekgebouw in het stationsgebied terecht komt, is de verwachting dat dit zowel voor de horeca van de binnenstad als voor het gebouw meerwaarde oplevert. Op de locatie Suikerzijde is de binnenstad wat verder weg. De aanname is dat dat voor de horeca in de binnenstad minder synergie oplevert en mogelijk ook minder spontaan bezoek voor het muziekgebouw.

Bij de Blues Night zijn de rijen bij het eten soms lang. Hoe wordt dat in het nieuwe gebouw?

De afgelopen tijd is dit (hopelijk) al verbeterd, we nemen deze opmerking mee.